

עפ 1024/24 - מדינת ישראל נ' פלוני

בבית המשפט העליון

ע"פ 1024/24

ע"פ 1068/24

לפני:

כבוד המשנה לנשיא נעם סולברג
כבוד השופט יוסף אלרון
כבוד השופט אלכס שטיין

מדינת ישראל

המערערת ב-ע"פ
1024/24 והמשיבה ב-
ע"פ 1068/24:
נגד

המשיב ב-ע"פ 1024/24 פלוני
והמערער ב-ע"פ
1068/24:

ערעורים על גזר דינו של בית המשפט המחוזי
בירושלים ב-ת"פ 4432-09-22 מיום
20.12.2023 שניתן על ידי השופט א' גורדון
ז' תמוז תשפ"ה (3025)

תאריך ישיבה:
בשם המערערת ב-ע"פ
1024/24 והמשיבה ב-
ע"פ 1068/24:

המשיב ב-ע"פ 1024/24 עו"ד יובל זמר
והמערער ב-ע"פ
1068/24:

עו"ד שרון בר צבי
בשם שירות המבחן:
בשם נפגעת העבירה נ':

פסק-דין

השופט יוסף אלרון:

1. לפנינו ערעורים על גזר דינו של בית המשפט המחוזי בירושלים (השופט א' גורדון) ב-ת"פ
4432-09-22 מיום 20.12.2023 בגדרו נגזר על המערער ב-ע"פ 1068/24 והמשיב ב-1024/24
עמוד 1

(להלן: המשיב) עונש של 12 חודשי מאסר בפועל לצד ענישה נלווית, בגין הרשעות בעבירות מין בקטינות. המערערת ב-ע"פ 1024/24 והמשיבה ב-ע"פ 1068/24 (להלן: המדינה) משיגה על קולת העונש, בעוד שהמשיב מערער על חומרת העונש.

תמצית ההליכים עד כה

2. המשיב הורשע על פי הודאתו בעובדות כתב אישום מתוקן במסגרת הסדר שלא כלל הסכמה לעניין העונש. לפי האישום הראשון, בבית המשיב בירושלים אמבט ג'קוזי. ביום האירוע, שתי חברות של בת המשיב, א' ו-נ', קטינות בנות כ-10 בתקופה הרלוונטית, התארחו בביתו. המשיב ישב בג'קוזי יחד עם אחותה של בת זוגו, בתו, א' ו-נ'; כאשר הופעלו הבועות בג'קוזי, הוא החל לגעת באמצעות אצבעות רגליו באיברי המין של נ' ו-א' מעל הבגדים, בעודן יושבות מולו. בשלב מסוים, בעת ש-נ' שחתה מצד לצד בג'קוזי, המערער העביר את ידו על החזה שלה.

לפי האישום השני, בהמשך אותו ערב, בעת שנערכו הבנות לישון בסלון בית המשיב, הן ישבו לידו תוך ש-א' יושבת על ברכיה לצדו. בעת שהמשיב "הקריא להן עובדות ממכשיר הטלפון שלו", הוא ליטף את א' בגבה ובישבנה, וכן הכניס את ידו מתחת לשמיכה וליטף אותה בירכיה הפנימיות.

באישום השלישי צוין כי במספר רב של מועדים, נ' הייתה מגיעה לישון אצל בת המשיב, ובמועדים אלה הוא היה נוגע באיבר מינה וישבנה של נ' מעל בגדיה. כן צוין כי במהלך מסיבת יום הולדתה של בתו, המשיב עמד ליד נ' ונגע בישבנה "כך שפתח וסגר את אצבעות ידיו בצד ישבנה".

בגין האמור המשיב הורשע כאמור במספר עבירות מעשה מגונה בקטינה שטרם מלאו לה 16 שנים, לפי סעיף 328(ב) בשילוב סעיף 345(ב)(1) לחוק העונשין, התשל"ז-1977 (להלן: החוק).

3. עובר למתן גזר הדין, הוגש תסקיר נפגעת עבירה ביחס ל-נ', המפרט את השלכות האירועים עליה, שמחמת צנעת הפרט לא יפורטו. במעמד הטיעונים לעונש, הוגשה גם הצהרת נפגעת עבירה מטעם אביה של נ', המתארת החמרה משמעותית במצבה. ביחס ל-א' הוגשה הצהרת נפגעת עבירה שנכתבה על ידי אמה, שאף היא מפרטת את השלכות האירועים על א'.

4. לבית המשפט המחוזי הוגשו מספר תסקירי מבחן בעניינו של המשיב, שפירטו את התכניות הטיפוליות שבהן שולב, ואת התרשמות שירות המבחן והמרכז להערכת מסוכנות ממנו. שירות המבחן ציין כי המשיב הביע נכונות להשתלבותו בטיפול; מתחרט על מעשיו; וכי הצפי מהמשך הטיפול "גבוה". לצד זאת, צוין כי המשיב נמצא בתחילת דרכו הטיפולית וגילה "נטייה מסוימת" למזעור המעשים.

לעמדת המרכז להערכת מסוכנות, למשיב משיכה מינית בעיקר לנשים אך גם לקטינות, והוא מביע מוטיבציה לטיפול. בשקלול האמור, מסוכנותו המינית הוערכה כבינונית.

5. בית המשפט המחוזי קבע בגזר דינו כי המעשים מושא כתב האישום מהווים אירוע אחד לצורך קביעת גזר הדין, הגם שהמעשים התרחשו לאורך תקופה וקיימים ביניהם הבדלים מסוימים.

בקביעת מתחם העונש, בית המשפט המחוזי התייחס לערכים המוגנים שנפגעו כתוצאה ממעשי המשיב, ובהם הזכות לשלמות הגוף ולאוטונומיית המתלוננות, וכן תחושת הביטחון והפרטיות שלהן. צוין כי הפגיעה מתעצמת בהתחשב בכך שקורבנות העבירה הן קטינות; וכי בהתנהגות "מתוכננת ומניפולטיבית" המשיב מעל באמון המתלוננות והוריהן כשהיה האב המארח האחראי עליהן בביתו. בית המשפט ציין גם כי המשיב גרם "לנזק ניכר" למתלוננת נ', באופן אשר "השליך, משליך וככל הנראה ישליך על כלל מישורי חייה, לרבות במישור התפקודי". עם זאת, צוין כי המגע בוצע מעל לבגדים באופן "נעדר אלמנטים מחמירים המוכרים ממקרים אחרים, כגון שימוש בכוח לצורך כפיה". בנסיבות אלה נקבע כי המעשים אינם "ברף הקשה ביותר" של עבירות מסוג זה. לצד האמור, בית המשפט התייחס גם לקיומו של עונש מאסר מזערי בעבירות שבהן המשיב הורשע, המחייב הטלת עונש מאסר למשך שנתיים וחצי, כשחלקו יכול להיות על תנאי. על כן, בית המשפט המחוזי קבע כי מתחם העונש ההולם הוא בין 10 ל-45 חודשי מאסר בשילוב ענישה נלווית.

בגזירת העונש בתוך המתחם, ניתן משקל להודאת המשיב ונטילת האחריות על מעשיו תוך הבעת חרטה, וכן "למאמצי השיקום בהם נטל [המשיב - י' א'] חלק". כן צוין כי זו הרשעתו הראשונה של המשיב; וניתן משקל גם לנסיבות חייו המורכבות. עוד צוין כי המשיב מצוי בתחילת הדרך הטיפולית, ונשקפת ממנו מסוכנות בינונית להישנות המעשים. מטעמים אלה בית המשפט לא מצא לסטות ממתחם העונש ההולם. במכלול השיקולים, על המשיב נגזר כאמור עונש של 12 חודשי מאסר בפועל בשילוב 18 חודשי מאסר על תנאי ופיצוי לנפגעות העבירה.

טענות הצדדים בערעור

6. לטענת המדינה, העונש שנגזר על המשיב חורג לקולה ממדיניות הענישה הראויה. זאת, בין היתר בהתחשב בריבוי המעשים שבוצעו על ידי ניצול מעמדו ואחריותו, תוך פגיעה במתלוננות בזמן שבילו בבית חברתן, "פעולה בסיסית שכל ילד וילד עושה". לעמדת המדינה נדרש להחמיר בעונש גם בראי הנזק שנגרם לנפגעות העבירה, ובפרט ל-נ' כאמור לעיל. במכלול נסיבות אלה, נטען כי אף נדרשת ענישה מרתיעה אשר תשמש כגורם מרתיע עבור המשיב, וכן תרתיע עבריינים פוטנציאליים מביצוע עבירות דומות.

7. לעמדת המשיב, העונש שנגזר עליו מחמיר עמו והיה ראוי לחרוג לקולה ממתחם העונש ההולם משיקולי שיקום, וזאת בהתחשב בהליך השיקומי הממושך שעבר לדבריו. לטענתו, הוא נטל אחריות מתחילת ההליך המשפטי, הביע חרטה על מעשיו ושולב בהליכי טיפול קבוצתיים ופרטניים. בהתאם, נטען כי עונש מאסר מאחורי סורג ובריאח עלול להסיג לאחור את ההליך השיקומי וכי ראוי להימנע ממנו.

8. עובר לדיון בערעור, הוגשו בעניינו של המשיב שני תסקירים עדכניים מטעם שירות המבחן, בהם פורט שילובו בהליכים טיפוליים במהלך השנתיים האחרונות. צוין כי המשיב משתף פעולה בטיפול ומתקדם בו, מקבל אחריות על מעשיו ומביע חרטה עליהם. קצינת המבחן הוסיפה וצינה בדיון שלפנינו כי הערכת המסוכנות הנשקפת מהמשיב נותרה בעינה, ולצד זאת "המשך הליך יכול לסייע בהפחתת המסוכנות". בהתאם, שירות המבחן המליץ להשית על המשיב עונש מאסר בפועל לריצוי בדרך של עבודות שירות.

דיון והכרעה

9. כידוע, אין זה מדרכה של ערכאת הערעור להתערב בעונש שהושת על ידי הערכאה הדיונית, אלא כאשר קיימת סטייה ניכרת ממדיניות הענישה הנוהגת במקרים דומים, או כאשר נפלה טעות מהותית ובולטת בגזר הדין (ע"פ 4650/24 סופיר נ' מדינת ישראל, פסקה 11 (27.11.2024)).

10. עבירות מין כלפי קטינים, ובפרט אלה המבוצעות תוך ניצול מעמדו של הפוגע ותפקידו כמבוגר אחראי, מחייבות ענישה מוחשית שיהיה בה כדי לבטא את הפסול שבמעשים, וכן לשמש גורם מרתיע עבור העבריין עצמו ועבריינים פוטנציאליים. בהקשר זה ציינתי:

"חומרתן הרבה של עבירות מין כלפי קטינים [...] נעוצה בניצול הבוטה של חולשת הקטינים ותמימותם, ובפגיעה הקשה בנפשם של הקטינים - פגיעה שעלולה להותיר צלקות שלא תימחינה גם בחלוף שנים [...]"

משמעותם של דברים אלה מתעצמת, במידה רבה, מקום בו מבצע העבירה מנצל את מעמדו ואת טיב יחסיו עם נפגע העבירה לשם ביצוע זממו. זאת, כפי שגם עולה מפורשות מדברי המחוקק במסגרת סעיף 40ט(א) לחוק [...] [ש]ראה לנגד עיניו את החומרה היתירה הטמונה במקרים בהם מבצע העבירה מנצל את מעמדו" (ע"פ 4618/23 פלוני נ' מדינת ישראל, פסקה 7 (10.10.2023); ע"פ 8755/23 תנעמי נ' מדינת ישראל, פסקה 7 (להלן: עניין תנעמי) (11.7.2024)).

בענייננו, המשיב ניצל את האמון שניתן בו כאבי חברתן של המתלוננות, אשר שימש למעשה כגורם

האחראי בבית שבו התארחו, לצורך מימוש זממו. חומרה יתרה יש לייחס לכך שחלק מהמעשים בוצעו במקומות ציבוריים, לעיני בגירים אחרים, באופן הממחיש את תעוזת המשיב במעשים ואת המסוכנות הנשקפת ממנו.

11. למעלה מהאמור, סעיף 355 לחוק קובע כי בעבירות שבהן הורשע המשיב, העונש לא יפחת מ-2.5 שנות מאסר. כפי שצינתי לא אחת, עונשים מזעריים מהווים גילוי דעת מובהק של המחוקק ביחס לחומרה שראוי לייחס לעבירות אלה, ולצורך בענישה מוחשית מאחורי סורג ובריא בגין הרשעה בהן (ע"פ 1831/21 מדינת ישראל נ' פלוני, פסקה 16 (30.1.2022); ע"פ 4618/23 פלוני נ' מדינת ישראל, פסקה 11 (10.10.2023)). דברים אלה מקבלים משנה תוקף שעה שבענייננו מדובר במספר אירועים שבוצעו לאורך זמן, ושהובילו להרשעת המשיב בשלושה אישומים שונים הגם שנקבע מתחם כולל (עניין תנעמי, בפס' 8).

זאת ועוד, מתחם העונש שנקבע על ידי בית המשפט המחוזי, המשתרע כאמור על בין 10 ל-45 חודשים, הוא רחב מדי ואינו מתיישב עם עקרון ההלימה, עקרון היסוד בענישה בהתאם לתיקון 113 (רע"פ 6621/23 מדינת ישראל נ' גרין, פסקה 17 לפסק דיני (7.4.2025)). שהרי, "מתחם רחב מדי, המסוגל להכיל שלל מעשים ונסיבות, כך שכל תוצאה עונשית 'תיתפס' בתוכו, איננו מתחם ראוי, שכן הוא ירוקן מתוכן את תכלית החוק" (ע"פ 1323/13 חסן נ' מדינת ישראל, פסקה 8 (5.6.2013); ראו גם: ע"פ 1077/22 קאדר נ' מדינת ישראל, פסקה 15 (1.6.2022)). זאת, כאשר בענייננו הרף התחתון שנקבע למתחם אינו הולם את חומרת מעשי המשיב, בפרט בהתחשב בהחלטת בית המשפט לראות בשלושת האישומים כאירוע אחד לעניין גזירת הדין, שהיא קביעה שיש בה כדי להקל עם המשיב בנסיבות ענייננו.

12. כמו כן, בענייננו יש ליתן משקל של ממש גם לנזקים שנגרמו לנפגעות העבירה כתוצאה ממעשי המשיב, ובפרט ל-נ'. נזקים אלה, העולים כאמור מתסקירי נפגעת העבירה ומהצהרות נפגעות העבירה, מכמירי לב ומשקפים את ההשלכות משנות החיים של עבירות מין המבוצעות בקטינים. זאת, גם כאשר המעשים הם כביכול אינם "ברף הקשה ביותר", כדברי בית המשפט המחוזי.

13. יצוין כי על אף הליך השיקום שעבר המשיב, שעליו יש לברך, מסוכנותו עודנה מוערכת כבינונית ונותרה לו כברת דרך בהמשך ההליך השיקומי. בנסיבות אלה, ענייננו אינו נמנה עם אותם מקרים חריגים שיצדיקו סטייה לקולה ממתחם העונש ההולם מטעמי שיקום (וראו ע"פ 671/22 תנהא נ' מדינת ישראל, פסקה 19 (20.10.2022)).

14. בנסיבות אלה, אני סבור כי דין ערעור המשיב להידחות, ובכלל זה עתירתו לריצוי עונשו בדרך של

עבודות שירות. כמפורט לעיל, עבירות מהסוג שבהן הורשע המשיב מצדיקות ככלל הטלת עונש מאסר בפועל מאחורי סורג ובריח. הגם שיש כאמור לברך על ההליך הטיפולי שעובר המשיב, הוא אינו מצדיק סטייה ממדיניות עונשית זו.

15. לעומת זאת, דין ערעור המדינה להתקבל. בהתחשב בחומרת המעשים והעובדה כי מדובר במספר אירועים שונים; אופן ניצול מעמדו ואחריותו של המשיב; וההשלכות המשמעותיות של העבירות על נפגעות העבירה, כל אלה מצדיקים לטעמי החמרה בעונש המאסר שנגזר על המשיב.

אשר על כן, ובהתחשב בהלכה כי ערכאת הערעור אינה ממצה את הדין עם הנאשם, אציע לחבריי כי נקבל את ערעור המדינה, ונעמיד את עונש המשיב על 24 חודשי מאסר בפועל, חלף עונש המאסר בפועל שגזר עליו בית המשפט המחוזי. יתר רכיבי גזר הדין יותרו בעינם.

יוסף אלרון
שופט

המשנה לנשיא נעם סולברג:

אני מסכים.

נעם סולברג
משנה לנשיא

השופט אלכס שטיין:

אני מסכים.

אלכס שטיין
שופט

עמוד 6

הוחלט כאמור בפסק דינו של השופט יוסף אלרון.

המשיב יתייבב לשאת בעונש המאסר בפועל שהוטל עליו ביום 11.8.2025 עד השעה 10:00 בימ"ר ניצן, או על פי החלטת שירות בתי הסוהר, כשברשותו תעודת זהות או דרכון. על המשיב לתאם את הכניסה למאסר, כולל האפשרות למיון מוקדם, עם ענף אבחון ומיון של שירות בתי הסוהר, בטלפונים: 074-7831077, 074-7831078.

ניתן היום, כ"ה תמוז
תשפ"ה (21 יולי
2025).

נעם סולברג
משנה לנשיא

יוסף אלרון
שופט

אלכס שטיין
שופט